

Σπύρος Στάβερης

Σταύρος Καλαφάτης

Νίκος Χαραλαμπίδης

Βαγγέλης Βλάχος

Οι παραλλαγές του πραγματικού

Εξαγωγήμες δημιουργίες. Σε Ιταλία και Βραζιλία, όπου σε λίγο καιρό θα χτυπά η καρδιά της σύγχρονης διεθνούς αρχιτεκτονικής και εικαστικής δημιουργίας, έλληνες αρχιτέκτονες και εικαστικοί δίνουν το «παρών»

Σαφέστατα πολιτικές οι δύο μινιόνλε έχουν και παρόμοιο κεντρικό θέμα. Εξαπτονόδες αρχιτέκτονες απ' όλο τον κόσμο κολούνται στη Βενετία να τοποθετηθούν πάνω σε θέματα όπως η μετανάστευση και η κοινωνική αποδιάρθρωση των σύγχρονων μητροπολιτικών κέντρων, υπό τον γενικό τίτλο «Πόλεις, αρχιτεκτονική και κοινωνία». Αντίστοιχα και στο Σάο Πάολο 119 εικαστικοί θα πρέπει να προτείνουν «Πώς να ζούμε μαζί». Αναμφίβολα, όλη συμβολή στη Μέση Ανατολή δεν μπορεί να αφήσει αδιάφορο κανέναν. Πόσω μάλλον που η συντηρητικοποίηση του μοντέλου του κοινωνίας, η ξενοφοβία και η περιθωριοποίηση των μεταναστών δεν διασφαλίζουν πλέον καμιά ελευθερία όπως την εξασφάλισαν οι πόλεις, ιδιαίτερα από τον 19ο αιώνα και μετά...

Μινιόνλε Αρχιτεκτονικής Βενετίας, 10 Σεπτεμβρίου -19 Νοεμβρίου.
Από το 1980, όταν και πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά, αποτελεί το διεθνώς σημαντικότερο εθνικό γεγονός και forum συζήτησης για την αρχιτεκτονική. Συμμετέχουν σταθερά περισσότερες από 60 χώρες, ενώ την προηγούμενη διοργάνωση, τον 9η, επισκέφτηκαν 115.000 άτομα απ' όλο τον κόσμο.
«Πόλεις, αρχιτεκτονική και κοινωνία» είναι το θέμα της φετινής 10ης διεθνούς Έκθεσης Αρχιτεκτονικής της Βενετίας. Οι παλαιοί με επιμελητή φέτος τον Richard Burdett αποφάσισαν να απρέψουν το ενδιαφέρον τους στα κύρια ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι μεγάλες μετροπολιτικές συγκυρίες: από τη μετανάστευση και την κοινωνική αποδιάρθρωση μέχρι τις διαφορετικές πολιτικές για την αμφισβήτηση της κοινωνικής συνοχής. Η Ελλάδα, με επιμελητές τους

Κατερίνα Κοτζιά, Ηλία Κωνσταντινίδου, Λήθη Παπαδόπουλο και Κορίνα Φυλακίδου απάντα φέτος το... Αγαίο στους όμορφους κήπους της Βενετίας. «Το Αρχιπέλαγος του Αιγαίου είναι μία διάσπαρτη πόλη» υποστηρίζουν οι Έλληνες αρχιτέκτονες που επιχειρούν να παρουσιάσουν το Αιγαίο ως πόλη. Οργάνωσαν από το αρχιπέλαγος του ιστορικού Σπύρου Ααδρακά, ότι «το Αιγαίο είναι μια διάσπαρτη πόλη» (Μηδονία και χάρτες της Μεσογείου από τις εκδ. Ολυκός) αλλά και την πρόταση του από τον Άγγελο Ελεφάντη στο «κάθε γεφυρωμένο σφάλμα» (εκδ. Πόλις) το Αιγαίο συστήνεται από την ομάδα των τεσσάρων ως το αντιρρηκτικό ήσου αντιστήριξη το δεδομένο, αλλά υποκείμενο παράδειγμα μιας υδατικής πόλης που ακινοβολεί ως τόπος της ανθρωπότητας. «Η γηραιά που ελπίσει δεν αντλείται από το κοίτασμα της νασαλίας, αλλά από την ανθεκτικότητα μιας δομής κατασκευής που περικλείει την υπόσχεση μιας άλλης μετόπισθεν, προσλημμένης στο πρόσημο της ελευθερίας, υποστηρίζουν. Στο ελληνικό κριτήριο, εκτός από εδραρισμένες αναπαραστάσεις του Αιγαίου, που τη γνωρίζουμε πολύ καλά (το γαλάζιο της θάλασσας, η διαύγεια, το σκιάδωτο φως, οι άνεμοι και κάθε πιθανή αλληγορία της φυσικής γεωγραφίας, η νεοκλασική, η γκρικνή, η ακριβορμία, θα παρουσιασθεί και η μετακλιματική ανθρωπογεωγραφία την ντισιών (όπως η αυξομείωση του πληθυσμού κατά τη διάρκεια του χρόνου ή η αυξομείωση των επικοινωνιών-πτήσεων και πλοίων) και Βελούκας η ειδική αντιστήριξη της αρχιτεκτονικής των οικισμών και των κτισμάτων στη διαμόρφωση των προτύπων κατοικίας και της ιδιαιτέρως φυσιογνωμίας των ντισιών. Η εικαστική συζήτηση θα απηχιστεί στη «μεταφορά του Βαλκάνσιου τοξιδιού». Δύο η εργασία της του Αιγαίου ως πόλης και ο απαιτησιμής του νοτιοκτικού χάρτη της

απηχιστεί ακριβώς στο υδάτινο δίκτυο και στις ροές της δρομής του τοξιδιού. Το Αρχιπέλαγος θα περιγραφεί ως ένα κάρτης σημασιών, το Βίωμα του Αιγαίου ως ένα βίωμα μετακίνησης και το κάρτης του, οι πύλας της πολιτικής της πόλης η ακασία του δημοσίου κάρτης της. Όπως στα παιδικά αναγνωρίσματα οι κρυμμένες εικόνες αναδύονται όταν οι παιδικές γροφές γραμμές ενώσουν στη σειρά τις κελέες, έτσι η συνολική το σήμα και το παλλακό νήμα του πλόγους θα γεννηθεί και θα ανσηνωρζεται στους τελλοσμένους προσημοσός του τοξιδιού. Στην έκθεση θα παρουσιασθούν ηλεκτρονικοί χάρτες και μακέτες του Αιγαίου που καταγράφουν τον διορκικό μεταβαλλόμενο χαρακτήρα της. Για την αναγνώριση αναπαράσταση της εικαστικής σύλληψης, η εγκατάσταση θα διακινείται στο προκείμενο του ελληνικού περιπέριου και στη συναληή έκθεση των κήπων της Μινιόνλε. Ένα 30λεπτο ντισαμ νήμα που κινηματογραφηθηκε τον περασμένο Ιούλιο στη Νάξο, όταν στο κριτήριο του ξενοδοχείου Ξενοδοχείου Κωνσταντινίδη πραγματοποιήθηκε συζήτηση των επιμελητών με δύο διακεκριμένους Έλληνες αρχιτέκτονες, θα προβάλλεται στο ελληνικό κριτήριο.
Τους δύο μήνες που θα διαρκέσει η έκθεση θα οργανωθούν παράλληλες εκδηλώσεις: ένα συνέδριο με θέμα «Η διάσπαρτη πόλη / Σάμα, κατοίκηση, δημοσικός χώρος», ένα σεμινάριο «Η διάσπαρτη πόλη / Επίκαιροι μετασχηματισμοί της Ασκήσεως» κ.ο.κ. Να σημειώσουμε επιπλέον ότι οι Σχολές Αρχιτεκτονικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Πανεπιστημίου Πατρών είναι προσκεκλημένες μεταξύ άλλων αρχιτεκτονικών σχολών απ' όλο τον κόσμο στο ειδικό αειμνήσιο εργασίας που οργανώνεται με την ευθύνη του ηολού κριτηρίου Richard Burdett. Εξαιρετικό ενδιαφέρον θα πε

ρουσιάζει ο κατάλογος. Εκτός από το κείμενο των τεσσάρων επιμελητών, στη σύνταξη του, οι τομείς της ειδικότητάς τους συντηγάζονται Έλληνες και ξένοι αρχιτέκτονες και καλλιτέχνες από διαφορετικά κριτηριακά πεδία: εικαστικοί, φωτογράφοι, κινηματογραφιστές, ποιητές καθώς και θεωρητικοί και κριτικοί της αρχιτεκτονικής, ανθρωπολόγοι και φιλόσοφοι. Με μικρά αφηγήματα, γραμμένα ειδικά για την ελληνική συμμετοχή, συντηγάζουν οι Σοφία Νικολαΐδου, Ευγένιος Τριβεζάς, Αριστέλης Αντωνιάδης, Δημητρώβης Κορδοβίτης. Ενώ θα περιλαμβάνονται ακόμη οι εξής ενότητες:
• Νέο παράλληλο φωτογραφικό αφήγημα από τους δημιουργούς Σπύρο Καλαφάτη και Σπύρο Στάβερη.
• Το κριτήριο «Pass Ports», με επιμελήτη τον Μέμο Φυλακίδη, το οποίο θα περιέχει τις εντυπώσεις που αποκόμισαν από την επίσκεψή τους στο Αιγαίο εξοικειωμένοι διεθνείς προσωπικότητες από διαφορετικά πεδία, όπως η λογοτεχνία, η τέχνη, η αρχιτεκτονική, ο κινηματογράφος, ο αθλητισμός, οι επιχειρήσεις, η πολιτική.
Μινιόνλε Σάο Πάολο, 7 Οκτωβρίου -17 Δεκεμβρίου
Μερόθηκε το 1951 και είναι η παλαιότερη μινιόνλε μετά τη Βενετία (που υπήρξε από το 1893). Οι Έλληνες εικαστικοί Βαγγέλης Βλάχος και Ζόφους Σαγοράρης και ο κριτικός Νίκος Χαραλαμπίδης θα εκπροσωπήσουν τις δύο χώρες στην 27η Μινιόνλε του Σάο Πάολο, μία από τις σημαντικότερες διεθνείς διοργανώσεις τέχνης. Οι καλλιτέχνες επέλεξαν απευθείας από την ομάδα των επιμελητών της μινιόνλε και βρίσκονται ανήκερα στους 119 προσκεκλημένους της έκθεσης. Στη φετινή διοργάνωση με τίτλο «Πώς να ζούμε μαζί» οι επι-

μελητές Lisette Langada (επιμελήτρια), Cristina Freire, Rosa Martinez, Adriano Pedrosa, Jose Roca (συν-επιμελητές) και Jochen Volz (προσκεκλημένοι), αποφάσισαν για πρώτη φορά στην ιστορία του θεσμού, να προκαλέσουν απευθείας και κατόπιν δικής τους επιλογής καλλιτέχνες απ' όλο τον κόσμο. Η κατηγορία των παραδοσιακών εθνικών συμμετεχόντων αντικαθίσταται από την πρόθεσή τους να επανοπροσδιορίσουν την ταυτότητα της διεθνούς έκθεσης τέχνης. Το έργο του Βαγγέλη Βλάχου συνδυάζει αρχιτεκτονικές μακέτες και ορεκία, διεκρινόμενες τις αλλαγές που συντελούνται στον κάρτη της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και ιδιαίτερα των Βαλκανίων, έτσι όπως αντανακλώνται σε δημόσια κτίρια και ανακινώνονται από το ΜΜΕ.
Ο Ζόφους Σαγοράρης θα παρουσιάσει μια υπαίθρια κωμική εγκατάσταση με τίτλο «Ο ήλιος της όρεξης», έκοντας ως στάση τη μεταφορά των ήλων της φύσης και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων της Άκρης (μερικής του Αμαζονίου) στο πολιτισμικό κέντρο του Σάο Πάολο. Ο Νίκος Χαραλαμπίδης, ένας από τους καλύτερους ελληνικούς εικαστικούς καλλιτέχνες μετά την έκθεσή του στην Turner Contemporary Art στο Λονδίνο με τίτλο «Ηλεκτράς: The C.L.A. Project (Cultural Imperialistic Activities)» αναδεικνύει με μεταφορικό μίση του τέχνης από τρία συλλεκαρισμένα σημεία του οδοφράγματος της Λευκοκίας στο Σάο Πάολο για να καλύψουν την κεντρική είσοδο της Μινιόνλε, δίνοντας και το σήμα της φετινής διοργάνωσης που έτσι τον κεντρικό τίτλο «Πώς να ζούμε μαζί»...
• Τις συμμετοχές μας και στις δύο μινιόνλε στήριξη οικονομικά το ΥΠΠΟ ενώ την ευθύνη της διοργάνωσης έχει η Διεθνήνη Έκθεση των Τεχνών του υποκρητιρίου.